

Fotoboek Zandhagedis

Dit prachtige fotoboek is tijdens de RAVON-dag 2013 op 9 november jl. door Ineke Schaars gepresenteerd. Het bevat schitterende en unieke foto's die een kijkje geven in het leven van de zandhagedis. Een echte aanrader. Het boekje is in eigen beheer uitgegeven door Ineke en alleen via haar te bestellen voor € 18,50 exclusief verzendkosten.

Ineke Schaars,
iensch@hotmail.com

Atlas des Amphibiens et Reptiles de France

In 2012 lanceerde de SHF (Société Herpétologique de France) de Atlas des Amphibiens et Reptiles de France. Een prachtig boek met een mooie lay-out. Het is de opvolger van de in 1989 gepubliceerde atlas, gecoördineerd door Jacques Castanet en Robert Guyétant. De algemene inhoud van de nieuwe atlas verschilt eigenlijk niet zoveel van de oude. De eerste hoofdstukken zijn door de toegenomen kennis veel uitgebreider geworden. Ook de veranderingen binnen taxonomie, bescherming en wetgeving zijn beschreven. De atlashokken die in Frankrijk in de nationale atlas gebruikt worden beslaan 20 X 28 km. Dat lijkt ongedetailleerd, maar Frankrijk is groot, en grote hokken geven een rustiger beeld. Bovendien zijn er tegenwoordig veel departementale publicaties te vinden met gedetailleerde informatie per regio. Het grootste verschil zien we direct in de verspreidingskaarten. Gelukkig is op de kaarten de verspreiding tot 1989 aangegeven met een open rondje. Een dicht rondje geeft aan wat er is gebeurd na 1989. Meteen valt op dat er veel nieuwe waarnemingen zijn bijgekomen. Zo zijn de waarnemingen van een aantal soorten buiten hun bekende verspreidingsgebied heel interessant. Soorten die op meer dan 150 km. afstand zijn gevonden buiten het gebied waar ze beschreven werden in de vorige atlas zijn: kamsalamander, Iberische knoflookpad, Iberische meerkikker (tot 300 km.), heikikker, muurgekko en gestreepte hazelskink. Uiteraard zijn ook de nieuwe soorten opgenomen en is het groene kikkercomplex gesplitst. Nieuw

is ook de verspreiding van geïntroduceerde soorten in een apart hoofdstuk.

Gaan we iets dieper op de inhoud in dan zien we zeer positieve ontwikkelingen. Een voorbeeld is de overzichtskaart die het aantal waarnemingen per atlasblok laat zien. Daar waar in de oude atlas de grootste stip stond bij meer dan 50 waarnemingen, zien we in de nieuwe versie bij dezelfde stipgrootte meer dan 1001 waarnemingen. Het aantal individuele waarnemers is gestegen van ongeveer 1200 in 1989 naar ruim 7000 in 2012. De lijst met geraadpleegde literatuur is verhoogd van 250 publicaties naar 900. Er zijn veel regionale en departementale organisaties ontstaan die zich op verschillende manieren met herpetofauna bezighouden. Daar wordt in de atlas ook aandacht aan besteed.

Zijn er ook minpuntjes?

Wat voor mij als een minpuntje naar voren komt is een beetje de betrouwbaarheid. Door het grote aantal mensen dat waarnemingen invult en doorgeeft aan de SHF sluipen er foutjes in die natuurlijk onvermijdbaar zijn en moeilijk getoetst kunnen worden. Echt ernstige fouten zijn er echter niet doorheen geglipt. Anders is het met de foutjes die gaan over waarnemingen binnen het hoofdverspreidingsgebied. Bijvoorbeeld; er worden in de atlas waarnemingen vermeld van het departement Creuse waar ik woon, die in de database van deze regio niet bekend zijn. Zo staat er nog steeds een onterechte stip in het zuiden van dit departement van een geluidswaarneming van de geelbuikvuurpad, wat achteraf een vroedmeesterpad bleek te zijn. Oude en niet geverifieerde waarnemingen van groengestipte kikker en moerasschildpad in de Creuse

duiken ook nog steeds op. Maar wat ik het meest mis is het motiverende slotwoord van de vorige atlas "la vie ne va pas s'arrêter !" (Het leven zal niet stoppen). Daarin kondigt Jacques Castanet aan dat de jonge herpetologen in de startblokken staan en het werk gaan doorzetten, en dat is gebeurd getuige de nieuwe atlas.

De perfecte lay-out en inhoud van deze prachtige atlas zou de schijn kunnen oproepen dat we er zijn en alles onder controle hebben. Mijn inziens is de oproep in het slotwoord van de vorige atlas echter actueler dan ooit: "Het leven zal niet stoppen", laten we dus gewoon doorgaan.

Rob Veen,
TIGOULEIX, 23260 Saint
Agnant près Crocq, Creuse
Frankrijk

Atlas des Amphibiens et
Reptiles de France, Jean Lescure
& Jean-Christophe de Massary,
2012, ISBN Biotope: 978-2-
36662-018-4; ISBN MNHN:
978-2-85653-697-1;
ISSN: 2257-2422,
Prijs: 34,90 euro

